

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2005. gada 22.apriļa
rīkojumu Nr. 288

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0303

Profesija

Būvstrādnieks

Kvalifikācijas līmenis

1

Nodarbinātības apraksts

Būvstrādnieks strādā būvfirmās un uzņēmumos, kas nodarbojas ar būvdarbu izpildi, veic būvobjektos nepieciešamos palīgdarbus, veic vienkāršus zemes darbus, pārvieto celtniecības materiālus un palīgmateriālus celtniecības objektā, veic materiālu izkraušanu un nokraušanu, gatavo būvjavas, betona sastāvus, palīdz uzstādīt un demontēt dažādas būvkonstrukcijas un būvizstrādājumus, veic vienkāršus mūrēšanas darbus, sagatavo dažādas virsmas tālākai apdarei, novāc būvgružus, prot strādāt ar rokas un vienkāršiem elektriskiem instrumentiem.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba vietas organizēšana pieredzējuša strādnieka pārraudzībā atbilstoši tehnoloģijas prasībām un darba drošības noteikumiem.	1.1. Saskaņā ar norādījumiem nokraut celtniecības materiālus un inventāru būvobjektā un izvietot tos celtnieka darba vietā. 1.2. Veikt rokas darba instrumentu pārbaudi. 1.3. Palīdzēt uzstādīt un demontēt palīgierīces – sastatnes un pastatnes.
2. Materiālu sagatavošana un nokraušana.	2.1. Sagatavot būvjavas un betona maisījumus. 2.2. Apkalpot javu sagatavošanas ierīces – mikserus, maisītājus atbilstoši darba drošības instrukcijām. 2.3. Sagarināt koksnes gabalmateriālus pēc izmēriem. 2.4. Lietojot dažādus darba paņēmienus, izkraut celtniecības materiālus no transporta līdzekļiem, nokraut tos pareizi būvobjekta noliktavā vai celtnieka darba vietā.
3. Palīgdarbu veikšana pieredzējuša strādnieka vadībā.	3.1. Rakt bedres, tranšejas, līdzināt zemi. 3.2. Planēt grunti zem grīdām. 3.3. Padot materiālus. 3.4. Veikt betona masas iepildīšanu veidnēs un grīdās. 3.5. Iepildīt dažāda veida izolācijas materiālus (sienās, grīdās, griestos). 3.6. Veikt pamatu izbūves palīgdarbus, palīdzēt uzstādīt un demontēt pamata veidņus. 3.7. Palīdzēt veikt vienkāršus mūrēšanas darbus. 3.8. Palīdzēt sagatavot dažādas virsmas tālākai apdarei (gruntēšana, virsmas uzciršana u.c.). 3.9. Palīdzēt uzstādīt dažādas būvkonstrukcijas un būvizstrādājumus. 3.10. Palīdzēt uzstādīt un demontēt vienkāršus jumta segumus/daļas – ruļļu materiālu, viļņotās plāksnes, lubiņas, skārdu latojumu. 3.11. Veikt kokmateriālu antiseptizēšanu. 3.12. Veikt objekta uzkopšanas darbus. 3.13. Veikt teritorijas labiekārtošanas darbus saskaņā ar norādījumiem.
4. Darba drošības noteikumu ievērošana.	4.1. Izvēlēties konkrētā darba veikšanai piemērotus darba rīkus, iekārtas un palīgierīces. 4.2. Veikt instrumentu un palīgierīču sagatavošanu darbam. 4.3. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. 4.4. Regulāri sakārtot darba vietu. 4.5. Izmantot elektroinstrumentus un pneimatiskos instrumentus, atbilstoši darba drošības tehnikas noteikumiem.
5. Vides aizsardzība.	5.1. Izmantot piemērotus paņēmienus un aprīkojumu. būvgružu aizvākšanai 5.2. Izmantot piemērotas telpas vai nojumes ūdens un uguns nedrošu materiālu uzglabāšanai. 5.3. Pareizi savākt un novietot materiālu pārpalikumu.

Darba vidi raksturojošie īpašie faktori:

- Organizatoriskie – darbs veicams augstāka līmeņa strādājošā vadībā, sadarbojoties ar citiem būvobjektā nodarbinātajiem

- Fizikālie – darbs ar paaugstinātu putekļu koncentrāciju gaisā
- Ķīmiskie – darbs ar sārmainiem, skābi saturošiem materiāliem
- Bioloģiskie – nav

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai

- Darbs augstumā

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavot darba vietu betonēšanas, mūrēšanas, jumīķa, namdara, materiālu nokraušanas u.tml. darbiem. • Lietot vienkāršas palīgierīces. • Pārbaudīt rokas instrumentus un mehānismus. • Pareizi pārvietot dažādus būvmateriālus, palīgmateriālus. • Lietot atbilstošas saistvielas un pildvielas. • Sagatavot būvjavas, betonus no dažādām saistvielām un pildvielām. • Veikt betona masas iepildīšanas darbus. • Strādāt ar javu sagatavojamām mašīnām, mikseriem. • Palīdzēt uzstādīt un demontēt pamata veidņus, veikt pamatu izbūves palīgdarbus. • Planēt gruntis zemgrīdu vietās. • Iepildīt dažāda veida izolācijas materiālus. • Palīdzēt veikt vienkāršus mūrēšanas darbus. • Sagatavot virsmas tālākai apdarei. • Palīdzēt uzstādīt dažādas būvkonstrukcijas un būvizstrādājumus. • Sagarumot kokmateriālus. • Veikt kokmateriālu antiseptizēšanu. • Lietot atbilstošus darbarīkus. • Veikt zemes līdzināšanu, teritorijas labiekārtošanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot darba drošības, ugunsdrošības noteikumus. • Lietot elementāro būvniecības terminoloģiju. • Dozēt būvmateriālus. • Savākt un noglabāt būvgružus un materiālu atlikumus. • Pareizi nokraut būvmateriālus. • Ievērot būvmateriālu uzglabāšanas noteikumus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēties (verbāli, praktiski). • Strādāt darba grupā. • Ievērot vides kultūru un dabas aizsardzību.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Būvdarbu organizācija			
Būvmateriāli			
Būvdarbu tehnoloģijas pamati:			
• zemes darbu pamati			
• betonēšanas darbu pamati			
• mūrēšanas darbu pamati			
• namdara darbu pamati			
• jumīķa darbu pamati			
Rokas instrumenti			
Rasējumu lasīšana			
Darba aizsardzība			

Darba tiesības			
Būvvēsture			
Vides aizsardzība			
Elektrotehnikas pamati			
Latviešu valoda			
Saskarsme			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Juris Behmanis – sertificēts būvinženieris, SIA “Skrīveru celtnieks”;
- Arvīds Auziņš – sertificēts būvdarbu vadītājs, būvdarbu vadītājs, IU “Kopne”;
- Anfija Ziediņa – amata meistars, Latvijas Amatniecības kamera, arodskolotāja, Aizkraukles AVS;
- Veronika Ogaņina – direktora vietniece, Aizkraukles AVS;
- Edgars Brensons – Aizkraukles amatnieku biedrības valdes priekšsēdētājs, direktora vietnieks, Aizkraukles AVS;
- Aina Sudare – amata meistars, Latvijas Amatniecības kamera, skolotāja, Rīgas Būvamatniecības vidusskola, Būvniecības mācību un eksaminācijas centrs.

Profesijas standarta eksperti:

- Ināra Orlovska – amata mestare, Latvijas Amatniecības kamera;
- Jānis Gužāns – priekšsēdētājas vietnieks, Latvijas Celtnieku arodbiedrība;
- Viktors Puriņš – prezidents, Latvijas Būvnieku asociācija.

Konsultanti:

- Helga Kaukule – vecākā eksperte, Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās izglītības centrs.